

Det har i øvrigt vist sig saavel i Anledning af Kommissionens Arbejder som af adskillige tidligere Udtalelser i Fagpressen, at der blandt dem, der føler sig kaldede til at repræsentere Søfarten, bestaar en dyb Kløft i Henseende til Spørgsmaalet om Navigationsundervisningens formaalstjenlige Ordning, det samme har man ogsaa været Vidne til i andre Lande. Adskillige er enige om at kritisere det bestaaende, men Enigheden hører op, naar der skal angives Midler til Forbedring, og noget brugeligt Grundlag for en saadan er efter min Mening ikke fremkommet. Sagen er nemlig, at Ordningen, saaledes som den i Tidernes Løb har formet sig, maa siges at være særdeles vel afpasset efter vore Forhold. Men under disse Omstændigheder forekommer det mig saare tvivlsomt, hvorvidt der i det hele vilde vindes noget ved en Omvæltning af den bestaaende Ordning, hvorunder dog vor Skibsfart har formaaet at udvikle sig i endog en meget betydelig Grad. Det efter Hans Ekscellence Indenrigsministerens Anmodning udarbejdede og hermed følgende Forslag tager derfor kun Sigte paa i den bestaaende Lov at indføre saadanne Ændringer, der maa anses nødvendige eller dog særdeles ønskelige uden at gøre Brud paa Hovedtrækkene i den bestaaende Ordning.

Hvad først de af Kommissionens tvende Grupper stillede Forslag til *Eksamensordningen* angaar, da ønsker Flertallet indført en Eksamen, obligatorisk for Skibsførere i oversøisk Fart, og aflagt efter to Aars Tjeneste som Styrmand. Medens Mindretallet i en udførlig Redegørelse (Side 13—17) ytrer store Betæneligheder ved dette Forslag, har det — dog med Undtagelse af eet Medlem (Kommissionens Formand) — ment betingelsesvis at turde tiltræde Forslaget i Betragtning af de med en saadan Eksamen forbundne Fordele i forskellige Hensender, og da navnlig den ønskelige Rekapitulation af det til Styrmandseksamen læste, forinden Navigatøren skal overtage den ansvarsfulde Stilling som Skibsfører.

Hertil skal nu bemærkes, at de senere gjorte Erfaringer har givet Mindretallets store Betæneligheder ved Indførelsen af en tvungen Skibsførereksamen en saa forøget Vægt, at jeg ikke længere tør fastholde min tidligere nærede Forhaabning om den nævnte Reforms Mulighed uden stor Fare for at skabe Nødstilstand med Hensyn til vore Handelsskibes Forsyning med Befalingsmænd. Til Belysning heraf skal jeg henvise til, at Indenrigsministeriet i Aaret 1907 har, for at tilfredsstille Behovet paa Navigatører, været nødsaget til i en næsten betænkelig stor Udstrækning at gøre Brug af den ved Sønæringsloven givne Dispensationsbemyndigelse i Henseende til de af Loven ellers foreskrevne Eksamens- og Fartsbetingelser. Der indkom saaledes i det nævnte Aar 22 Andragender om Skibsførerbevis og 97 Andragender om Styrmandsbevis, hvoraf henholdsvis 21 og 78 blev bevilget. Til Trods for dette var Mangelen paa Navigatører til Tider saa stor, at det i Søfartskredse alvorligt blev drøftet, hvorvidt man burde ty til et saa ekstraordinært Skridt som at søge Tilladelse til efter større Maalestok at indkalde Navigatører af fremmed Nationalitet. I indeværende Aar har disse Forhold ganske vist bedret sig, nærmest vel som Følge af Frugtmarkedets ualmindelig elendige Tilstand; men naar saadan Nødstilstand som den i 1907 kan indtræde, endog med de bestaaende Krav til Navigatørernes Uddannelse, saa forekommer det mig et saare voveligt Eksperiment nu for Tiden at ville paaføre Navigatørnæringsen nye Baand, og et saadant vilde Skibsførereksamen i særlig følelig Grad være, som paavist i Mindretalsbetænkningen Side 13. Selv i Norge, hvor dog Betingelserne for at opnaa Søfart skulde synes særdeles gunstige, har man ikke turdet paalægge Navigatøruddannelsen Tvangen med Kravet om Styrmandstjeneste forinden Affæggelse af Skibsførereksamen. En saadan Eksamen er nemlig ganske vist indført i Norge ved Lov af 7. April 1906; men den kan aflægges i umiddelbar Fortsættelse af Styrmandseksamen. Herved ophæves imidlertid den Fordel, der særlig skulde give Skibsførereksamen Berettigelse og Betydning, nemlig Rekapitulationen efter praktisk Anvendelse af den tidligere lærte Teori, og den bliver da i Virkeligheden ikke andet end vor allerede for mange Aar siden indførte udvidede Styrmandseksamen.

Jeg maa derfor varmt tilraade, at man foreløbig opgiver Tanken om Indførelse af en tvungen Skibsførereksamen, som desuden vilde kræve ret indgribende Ændringer af Sønæringsloven. Skulde dette mit Forslag blive fulgt, vilde Eksamensordningen i Hovedtrækkene forblive som nu. Der vilde i saa Fald heller ikke være Anledning til at forlade den nu gældende Bestemmelse om Maskinlære som tvungent Fag ved den almindelige Styrmandseksamen. Denne Sag er omtalt i Mindretallets Erklæ-